

Vetelin kunnan yksityisteiden sekä sosiaalisten perusteluin myönnettyjen pihojen ja pihateiden avustusehdot 1.5.2026 alkaen

TEKLTk 11.03.2026
81/10.03.01.01/2026

Valmistelija

Valmistelija Tekninen johtaja Tero Uusitalo

Yksityisteiden talviauraus tulee kilpailutettavaksi talvikausiksi 2026 - 2029. Avustusehtoja ja kriteerejä on tarkistettava valtuuston ja valtuustoaloitteen pohjalta.

Vetelin kunnanvaltuusto on kokouksessaan 25.5.2025 §21 talouden tasapainottamisesityksessä päättänyt, että avustusehtoja tarkistetaan pysyvien asutuksen pihateiden osalta, 100 m => 200 m ja maksuttoman auraspalvelun ikäraja nostetaan 70 v => 75 v.

Vetelin Perussuomalaisten ryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen vanhusten pihojen liukkauden estosta.

Ehdotamme lumenauraukseen varattuja rahoja käytettäväksi vanhusten pihojen hiekoittamiseen. Monet vanhukset eivät itse pääse pihaa hiekoittamaan eivätkä uskalla liukkaalla pihalla liikkua. Näin estämme vanhusten kaatumisia ja pitkiä toipumisia mahdollisen kaatumisen aiheuttaman luiden murtumisen ja katkeamisen vuoksi.

Tulevina vuosina ehdottaisimme lumen auraukseen sisällytettäväksi pihojen liukkauden eston. Tämä palvelee vanhusten huollossa toimivia henkilöitä, kuten kotihoitoa, ambulansseja, takseja, henkilökohtaisia avustajia, postinkantajia ym.

Nykyisin voimassa olevat avustus periaatteet:

1. Avustettavat yksityistiet jaetaan neljään luokkaan
 - luokka 1, yli 300 m pitkät öljysorapintaiset pysyvän asutuksen ulospääsytietyt luokka
 - 2, yli 300 m pitkät sorapintaiset pysyvän asutuksen ulospääsytietyt (vähintään 5 taloutta)
 - luokka 3, yli 300 m pitkät sorapintaiset pysyvän asutuksen ulospääsytietyt (alle 5 taloutta) luokka
 - 4, muut tiekunnan teihin kuuluvat tien osat, joita avustetaan merkittävän läpikulkuliikenteen perusteella.
2. Kunta hoitaa kaikkien yli 100 m pitkien pysyvän asutuksen ulospääsyteiden talviaurauksen. Alle 100 m pitkien teiden auras suoritetaan sosiaalisin perustein.
3. Kunta vastaa em. yksityisteiden hoidossa tarvittavien tielanojen kunnossapidosta ja tarvittaessa päätetään erikseen tapauskohtaisesti uusien tielanojen hankinnasta.
4. Avustus maksetaan vain tiekunnan nimissä olevalle pankkitilille.
5. Jos tiekunnan tilillä on ilman perusteltua syytä varoja vuoden lopussa enemmän kuin ko. vuoden hyväksyttävät kunnossapitokustannukset, ei tiekunnalle avustusta makseta.
6. Tiekunnan on esitettävä hyväksyttävä selvitys edellisen vuoden avustuksen käytöstä ennen avustuksen maksamista.

7. Tiekuntien rakentamis- ja perusparantamisinvestointien avustamisesta päätetään tapauskohtaisesti avustustason ollessa enintään 15 %, mutta enintään 15.000 euroa tietä kohden. Kunnan maksaman avustuksen ehtona on, että tiekunta saa lisäksi valtionavustuksen.
8. Kohtien 1-8 mukaiset avustusperiaatteet koskevat vain tällä hetkellä pysyvästi asuttuja talouksia. Uudet pysyvän asunnon ulospääsytiät käsitellään tapauskohtaisesti.

Ehdotus järjestäytyneiden yksityisteiden sekä sosiaalisin perustein myönnettävien pihateiden avustuksien ehdoista.

- §1. Avustettavalle tielle tulee olla perustettuna yksityistielain mukainen tiekunta. Tiekunta tulee olla perustettu Veteliin. Tiekuntaa ja yksityistietä koskevat tiedot tulee olla yksityistierekisterissä sekä tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä ajantasaiset niin kuin yksityistielain 50 §:ssä edellytetään
- §2. Vetelin kunta avustaa järjestäytyneitä tiekuntia rahallisesti sekä järjestämällä talvihoidon (aurauksen) valtuuston vuosittain myöntämien määrärahojen puitteissa.
- §3. Järjestäytyneet tiekunnat voivat hakea rahallista avustusta sekä talvihoitoavustusta vuosittain. Hyväksytyn hakemuksen jälkeen palvelu on voimassa yhden talvikauden (1.11 - 30.4) kerrallaan.
- §4. Avustettavan järjestäytyneen tiekunnan tien varrella tulee olla vähintään yksi pysyvä asutus. Pysyvästi asuttuna taloutena pidetään asuntoa, jossa asutaan ympäri vuoden ja joka on väestötietojärjestelmään tallennettu pysyvä asuinpaikka.
- §5. Järjestäytyneen tiekunnan talvihoito toteutetaan vain asutuksen vaatimassa laajuudessa.
- §6. Talvihoitoavustus voidaan myöntää myös järjestäytyneen tiekunnan tielle, vaikka § 4 asutuskriteeri ei täytyisikään, mikäli tiellä on paikkakunnan liikenteessä huomattava merkitys kuten se, että tietä käytetään yleisesti läpikulkuliikenteeseen, tien varrella on julkisia palvelulaitoksia, julkisia, virkistysalueita tai muita merkittävästi liikennettä aiheuttavia toimintoja.
- §7. Jos kunta avustaa järjestäytyneen yksityisen tien kunnossapitoa, tien käyttämistä muuhun kuin tieosakkaiden hyväksi tapahtuvaan liikenteeseen ei saa kieltää. Tiellä ei saa olla pysyviä painorajoituksia.
- §8. Kunta vastaa em. yksityisteiden hoidossa tarvittavien tielanojen kunnossapidosta ja tarvittaessa päätetään erikseen tapauskohtaisesti uusien tielanojen hankinnasta.
- §9. Jaettava avustusmääräraha jaetaan avustusehdot täyttävien tiekuntien kanssa avustettavan tienpituuden suhteen tasan. Rahallinen avustus myönnetään järjestäytyneen tiekunnan tieosuudelle, jota käytetään pysyvän asutuksen läpikulkutienä ja että tietä käytetään yleisesti läpikulkuliikenteeseen, tien varrella on julkisia palvelulaitoksia, julkisia, virkistysalueita tai muita merkittävästi liikennettä aiheuttavia toimintoja.
- §10. Avustus maksetaan vain tiekunnan nimissä olevalle pankkitilille.

- §11. Kunta avustaa ikäihmisiä, joiden ikä avustuksen hakuhetkellä on yli 75 vuotta sekä pysyvästi liikunnallisesti rajoittuneita henkilöitä yksityisen pihateiden ja pihojen aurauksella. Auraus käsittää koneellisen pihatien sekä pihan aurauksen mahdollisimman lähellä pääsisäänkäyntiä sekä autosuojaa. Aurauksen lähtökynnys on 5 cm lumimäärä. Auraus suoritetaan järjestäytyneiden yksityisteiden aurauksen yhteydessä samalla konekalustolla. Polanteenpoisto, loskan poisto, eikä liukkauden torjunta kuulu palveluun.
- §12. Yli 75-vuotias henkilö on oikeutettu avustukseen, vaikka omakotitalossa asuu alle 75-vuotiaita henkilöitä. Lisäksi paritalossa oleva yli 75-vuotias henkilö on oikeutettu avustukseen, mikäli avustettavalla on oma pihatieliittymä ja piha. Muille rakennusmuodoille ei myönnetä avustusta. Lisäksi avustusta ei myönnetä asunto-osaakeyhtiöille
- §13. Yksityishenkilöiden pihateiden ja pihojen avustushaku avataan vuosittain 1.9. ja haku päättyy 31.12. Hakuajan jälkeen tulleita hakemuksia ei huomioida.
- §14. Avustuksen hakijan ilmoittamien virheellisten tietojen tai muuten virheellisin perustein maksettu avustus voidaan periä takaisin.
- §15. Tekninen toimi voi antaa tarkempia ohjeita yksityisteiden sekä pihateiden vähimmäisvaatimuksista avustuksen myöntämistä varten.
- §16. Kunta hoitaa kaikkien yli 200 m pitkien pysyvän asutuksen pihateiden talviaurauksen.
- §17. Tekninen johtaja voi määrittää tarkemmin avustettavat tiet ja teiden pituudet epäselvissä tapauksissa.

Perustelut:

Avustusehtoja on tarkistettu kunnanvaltuuston linjauksen mukaisesti. Avustusehdoissa on esitetty yksityisteiden määrärahan jakoperusteiden yksinkertaistamista, jossa avustuksen täyttävillä teillä, jaetaan käytettävissä oleva avustusmääräraha tasan. Avustushakujen määräjat ja nykyiset käytännöt on lisätty ehtoihin. Liukkaudentorjuntaa pihaille ei ole otettu mukaan avustusehtoihin. On käytännössä erittäin haastavaa ja kallista toteuttaa tasapuolisesti koko kunnan alueelle. On epävarmaa löytyykö urakoitsijoita hoitamaan koko kunnan alueelle ko.palvelua. Liukkaudentorjuntaan vaaditaan oma erikoiskalusto ja työ on hidasta verrattuna auraukseen. Hiekoitushiekoille pitää olla oma suojansa ja siirtoajoa tulee käytännössä paljon. Liukkaudentorjunnan viive kasvaisi tällöin kohtuuttoman pitkäksi. Jos talvikaudella tulee 5-6 liukkaudentorjuntatehtävää, niin tarkoittaisi se nykyisillä pihilla arviolta noin 40 000 – 50 000 € kustannusta.

Esittelijä

Tekninen johtaja Uusitalo Tero

Päätösehdotus

Tekninen lautakunta hyväksyy yksityisteiden avustus ehdot. Talviauraus ehdot otetaan käyttöön seuraavalle sopimuskaudelle 2026 - 2029

Päätös
